

[Arne Bjerregaard.]

kunsten kan kun korrigere kulturen, hverken mere eller mindre.

Da jeg forleden bemærkede mig hr. Camres spørgsmål til ministeren om at afskaffe den sidste restfattigdom oppe i min valgkreds, fik jeg kun en bestyrkelse i den tro, at et flertal af dette tings medlemmer tror, at størrelsen af sociale ydelser er ligefrem proportional med det pågældende områdes velfærd. Jeg kan forsikre tingets medlemmer om, at landsbysamfundets mennesker i deres menneskelige medleven har erstattet og stadig erstatter mangan socialrådgiver og familievejleder, har erstattet mangan daginstitution, fordi vi ikke er så bange for at passe hinandens børn, når det kommer dertil. Vi er ikke så bange for at passe de gamle selv, hvorved vi har forhindret, at staten måtte ofre på alderdomshjem og plejehjem osv.

Så ved jeg nok, at mange vil spørge: hvad kommer det vores sparekasselov ved? Såre meget. Den lille sparekasse var også en del af dette samfund, og man må i anstændighedens navn nu prøve på at se enkelthederne i helhedens perspektiv. I troen på, at alt stort er godt, har man i vores samfund taget vores skoler. Med en fritidslovgivning — alle dens gode sider ufortalt — tog man vore foreninger og vore forsamlingshuse. Supermarkederne slugte vore brugsforeninger. Land- og byzoneloven hindrede vores naturlige udvikling, og nu vil man ad lovgivningens vej hindre, at vi får lov til at bevare de små sparekasser ude i landsognene.

I det foreliggende lovforslag er der for sparekassernes vedkommende kun taget hensyn til forretningsmæssige principper, og der er mange, der mener, at det skal der også kun gøres. Jeg mener, at det har vi bankerne til. Sparekasserne var før mere menneskelige, end de var forretningsmæssige. Mangan almindelig borger — det kan jeg selv snakke med om — har i øjeblikkelig nød fået hjælp i disse sparekasser, hvor man i de større institutioner kun møder den kolde skulder, for her var det ud fra forretningsmæssige principper, man handlede, og ikke ud fra menneskelige principper.

Men det nye lovforslag undsiger nok engang mennesket, og for mig synes det klart, at man i dette ting ikke har forstået sam-

menhængen imellem det nære samfund, man snakker om, og så vor lovgivning i almindelighed. Ved hvert eneste lovforslag skal vi betænke, om vi dér tilgodeser det nære samfund, om vi tilgodeser demokratiet, om vi tilgodeser det menneskelige og ikke blot det forretningsmæssige. Jeg er ikke spor imod store sparekasser. Lad dem blot få lov til at leve, lad dem blot få lov til at udvikle sig, men hvorfor skal man dog, fordi noget udvikler sig til noget stort, slå de små ihjel? Jeg kan ikke, som jeg i al fald tyder dette lovforslag, se, at det ikke er det, der bliver følgen, og at vi i landsognene må sige farvel til de sparekasser, som trods alt har været et led i det samfund, hvori man mere levede, ja, måske et postulat, men dog mere levede, end man levede i storbyens stenørken.

Men i effektivitetens navn sælger man gerne nærdemokrati og menneskelighed. Det fællesskab, som jeg har mødt i landsognene, får her nok et skud for boven. Jeg har ikke stor tiltro til, at jeg kan ændre lovforslaget, men jeg skal gøre mit til, at det bliver ændret i udvalget.

Knud Jespersen (DKP):

Det er klart, at vi med overordentlig stor interesse har kigget på, hvordan sådan et lovforslag skulle tage sig ud, og hvis vi skulle have formet det, så ville det ikke have set sådan ud. Det er til orientering for ministeren. Så ville det være indledt med bemærkninger om, at al penge- og kreditinstitutionsvirksomhed skulle være samfundsejendom, at det skulle forvaltes af de folkestyrede organer, og at det skulle ske under en demokratisk kontrol såvel af offentligheden som af de medansatte.

Derfor kan jeg ikke give helt samme kærlighedserklæring til begreberne, som hr. Arne Bjerregaard gjorde for nylig, men er nødsaget til at sige et par ganske alvorlige, ramsaltede bemærkninger om det forslag om forandringer, der ligger.

Dette forslag er jo kun af delvis dansk oprindelse, og det har man med mange ord omhyggeligt søgt at skjule. Det drejer sig her om et forslag, der blev fremsat den 9. januar af den nuværende regering, og det tjener til dens undskyldning, at ingen nogen sinde vil kunne beskylde den regering for at have haft noget, der minder om fremtidsvi-